

นาย กฯ ส.บ.ม.ท. หนุหนทบทวนวิธีการคัดเลือก ผอ.โรงเรียน

นำเสนอเมื่อ : 24 ม.ค. 2563

นายรัชชชัย ตรีสุวรรณ นายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย
เปิดเผยว่าตามที่เจ้าพนักงานตำรวจสามารถจับกุมคนร้ายที่ก่อคดีสะเทือนขวัญ
ซึ่งทรัพย์สินทองและฆาตกรวิเศษโดยใช้อาวุธปืนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตสามรายบาดเจ็บสี่ราย
หนึ่งในจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นเด็กอายุสองขวบ และคนร้ายเป็นถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง นั้น
นายรัชชชัยฯ เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเฉพาะตัวของผอ.ก่อเหตุดังกล่าวจึงไม่ควรนำไปโยงถึงผู้บังคับบัญชาระดับสูงว่าจะ
ต้องรับผิดชอบใดๆ

อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดเรื่องเช่นนี้ก็ควรต้องมีการทบทวนวิธีการคัดสรรบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเพราะ
ปัจจุบันนั้นใช้วิธีการสอบคัดเลือก ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการสอบเป็นเพียงการวัดความรู้
แต่ไม่ได้วัดความมีภาวะผู้นำ ไม่ได้วัดความมีคุณธรรมของการเป็นผู้บริหาร
ในอดีตที่ผ่านมาเมื่อครั้งที่โรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ภายใต้การดูแลของกรมสามัญศึกษา
วิธีการคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนนั้นไม่ได้ใช้วิธีการสอบ แต่ใช้วิธีการที่เรียกว่าการไปประสบการณ์ (On Job
Training) ดังนี้

1. โรงเรียนจะพิจารณาแต่งตั้งคุณครูที่มีประสบการณ์การสอนประมาณห้าหกปีหรือมากกว่านั้นและมีภาวะผู้นำ
มีคุณธรรมที่ยอมรับได้ให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้ากลุ่มสาระ
2. คุณครูที่ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระ
เมื่อใดทำหน้าที่สักสองสามปีก็จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ/ฝ่ายธุรการ/ฝ่ายปกครอง/
ฝ่ายบริการ เว้นไปจนได้ประสบการณ์ครบทุกฝ่าย
3. เมื่อโรงเรียนไม่มีตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนว่าง
ผู้อำนวยการโรงเรียนนั้นๆจะพิจารณาเสนอชื่อคุณครูที่ทำหน้าที่และมีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าฝ่ายต่าง
ๆ อีกทั้งมีพฤติกรรมที่เหมาะสม
ส่งไปที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและเสนอไปที่กรมสามัญศึกษาเพื่อพิจารณาคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยอ
จารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน (ปัจจุบันเรียกว่ารองผู้อำนวยการ) แล้วแต่กรณี
4. หากมีตำแหน่งอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนว่างลง
สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดก็จะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนทั้งจังหวัด หรือผู้บริหารโรงเรียนอาวุโส
ที่เป็นที่ยอมรับได้ของบรรดาผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัด
เพื่อเป็นกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนให้ไปดำรงตำแหน่งผู้
ำนวยการโรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่แล้วแต่กรณี
โดยบรรดากรรมการคัดเลือกทุกท่านนั้นจะรู้พฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมส่วนตัวของผู้ช่วยผู้
ำนวยการโรงเรียนทุกคนเนื่องจากได้มีโอกาสทำงานร่วมกันในจังหวัด
การคัดเลือกก็จะยึดหลักโดยคัดเลือกจากผู้ช่วยผู้อำนวยการอาวุโสที่มีผลงานแต่ที่สำคัญคือต้องเป็นคนดี
ไม่มีปัญหาในการบริหารงาน ไม่หมกมุ่นอบายมุข เป็นที่ยอมรับได้
ดังนั้นปัญหาการวิงวอนจะไม่มีเนื่องจากคณะกรรมการทุกคนช่วยกันดูในเรื่องของพฤติกรรม
การตัดสินใจไม่ได้ใช้วิธีการการโหวตเสียงข้างมากแต่เป็นเรื่องการพูดจากันด้วยเหตุผล

เมื่อพิจารณาเสร็จสิ้นก็จึงส่งชื่อไปให้อธิบดีกรมสามัญศึกษาพิจารณาลงนามแต่งตั้ง
ตั้งนั้นบรรดาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในยุคก่อนนั้นจึงไม่มีปัญหาด้านการบริหารงาน
เห็นได้จากในอดีตจะไม่มีตำแหน่งนิติกรประจำสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
เนื่องจากไม่มีคดีที่จะต้องพิจารณา

ผู้ลงนามการจัดการศึกษามัธยมศึกษาในยุคที่มีกรมสามัญศึกษาจึงไม่มีปัญหาด้านการจัดการศึกษาตกต่ำเพราะ
ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ได้ซึ่ง
อวามีภาวะผู้นำมีประสบการณ์ในการช่วยงานบริหารโรงเรียนมาก่อน
การคัดเลือกคนให้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในยุคนี้ยึดหลักการสำคัญคือต้องเลือกคนดีที่มีประสบการณ์
ในการบริหารนำหน้าและเป็นที่ยอมรับได้ของคณะกรรมการคัดเลือกทุกคน
สำหรับความรู้นั้นสามารถมาเรียนรู้เพิ่มเติมได้

นายรัชชชัย ยังได้เปิดเผยอีกว่า

ปัญหาที่น่าเป็นห่วงในเรื่องการจัดการศึกษาในปัจจุบันคือคุณครูที่บรรจุรับราชการได้ไม่กี่ปี
เมื่อปฏิบัติหน้าที่ครู่ระยะเวลาที่เกิดสิทธิในการไปสมัครสอบผู้บริหารได้ต่างก็ไปสอบเป็นผู้บริหารโรงเรียนทั้งๆที่ไม่
เคยมีประสบการณ์ด้านการบริหาร ไม่เคยได้รับการเพาะบ่มพฤติกรรมให้เกิดภาวะผู้นำ
ที่สำคัญคือกระทรวงศึกษาธิการก็จะสูญเสียคุณครูที่ดีมีฝีมือแต่ไปเพิ่มผู้บริหารที่ขาดประสบการณ์ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่
กระทรวงศึกษาธิการต้องกลับมาพิจารณาทบทวนโดยอาจสร้างแรงจูงใจหรือผลตอบแทนที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ครูผู้
สอน

ขอบคุณข้อมูลจาก นายรัชชชัย ตรีสุวรรณ นายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย